

Høringsnotat

Høring av forslag om forskrift om midlertidig unntak fra produktforskriften § 6a-3a

Forslaget gjelder ny forskrift om midlertidig unntak fra produktforskriften § 6a-3a.

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 6a-3a gjelder sertifisering av personell og bedrifter som håndterer f-gasser. Bestemmelsen angir at sertifikater har gyldighet i fem år. Etter det må de fornyes. Bestemmelsen trådte i kraft 1. juni 2020.

På grunn av situasjonen med koronaviruset, gjorde Miljødirektoratet unntak for bestemmelsen fra 1. juni 2020 frem til 1. desember 2020, og deretter fra 1. desember 2020 frem til 1. juni 2021.

Tiltakene som følge av smittesituasjonen i landet, har lenge vanskeliggjort kurs og eksamen for sertifisering. Selv om det enkelte steder kan være mulig å åpne for kurs og eksamen før og rundt 1. juni 2021, er det oppstått et etterslep. Mange som skal ta sertifikat for første gang må få gjennomført kurs og eksamen. Samtidig er det mange flere som er oppmeldt til resertifisering, enn det er kapasitet til.

Miljødirektoratet finner derfor grunn til å gjøre et nytt unntak fra produktforskriften § 6a-3a.

Forskriften som gjør unntak vil tre i kraft 1. juni 2021. Forskriften fastsettes med hjemmel i produktforskriften § 7-1.

Vedlagt er forslag til forskriften. Vi ber om kommentarer til forslaget innen 24. mai 2021. I forslaget er unntaket foreslått å gjelde til 1. juli 2022. Vi ber spesielt om synspunkt på hvor lenge unntaket bør gjelde for.

Bakgrunn

Produktforskriften kapittel 6a gjelder reguleringen av fluorholdige klimagasser (f-gasser). Gjennom produktforskriften § 6a-1 gjelder forordning (EU) nr. 517/2014 som forskrift. I forordningen stilles det blant annet krav til sertifikat for personell som håndterer f-gasser. Da forordning (EU) nr. 517/2014 ble gjort til norsk rett i 2018, innførte man i tillegg et krav om at bedrifts- og personlige sertifikat skal være gyldige i 5 år. Etter det må sertifikatet fornyes (resertifisering). Dette fremgår av produktforskriften § 6a-3a. Produktforskriften § 6a-3a trådte i kraft 1. juni 2020.

Som følge av situasjonen med koronaviruset ble kurs og eksamener knyttet til sertifisering avlyst eller utsatt på ubestemt tid våren 2020. Mange var meldt opp til kurs og eksamen for å være ferdig resertifiserte før § 6a-3a trådte i kraft. Miljødirektoratet gjorde derfor unntak fra § 6a-3a fra 1. juni 2020 frem til 1. desember 2020.¹ Unntaket ble gjort i forskrift.

¹ FOR-2020-06-02-1116

Høsten 2020 økte smitten i landet, og det var fortsatt vanskelig å gjennomføre kurs og eksamen. Det ble derfor på ny gjort unntak fra § 6a-3a, fra 1. desember 2020 frem til 1. juni 2021.²

Forslaget

I tråd med at samfunnet gradvis skal åpnes og smitteverntiltak lettes på, er det ventet at kurs- og eksamenssentre kan åpne igjen våren/sommeren 2021. Som følge av smitteverntiltakene i landet, har det oppstått et etterslep i sertifisering. Etterslepet gjelder både for de som skal ta sertifikat for første gang, og for de som skal resertifisere seg. Flere kurs- og eksamenssentre i landet melder om stor pågang og ventelister.

Mange, både enkeltpersoner og bedrifter, rekker med andre ord ikke å sertifiseres innen 1. juni 2021. Mange hadde meldt seg opp til å ta kurs og eksamen før § 6a-3a trådte i kraft, men fikk ikke gjort det på grunn av smitteverntiltak. Det er, og vil bli, stor pågang til eksamenssentrene, som må kunne ta imot både de som trenger å ta sertifikatet for første gang og de som trenger resertifisering. De som alt har sertifikat, har allerede kompetansen som trengs for å kunne håndtere gassene og utstyret forsvarlig. Dersom de ikke får resertifisert seg før 1. juni 2021, vil de i praksis ikke kunne arbeide lovlig før de er resertifisert. Det kan være lenge til, alt ettersom når de får avlagt eksamen. Det kan virke urimelig overfor den enkelte, da sertifikatet for mange er en forutsetning for yrkesutøvelsen.

Med tanke på om resertifisering kan gjøres digitalt, viser Miljødirektoratet til sitt høringsnotat fra november 2020. Vi vurderte at kurs og eksamen ikke kan gjennomføres tilstrekkelig godt digitalt, blant annet på bakgrunn av at man ikke kan vite sikkert om kandidatene bruker hjelpemidler eller ikke. Det kom ingen innvendinger på vår vurdering den gangen.

Miljødirektoratet ønsker i høringen synspunkt på *hvor lenge* det skal gjøres unntak. Enkelte kurs- og eksamenssentre har fulle lister med påmeldte frem til våren 2022. Miljødirektoratet ser det som lite hensiktsmessig å måtte gjøre enda et unntak fra § 6a-3a, og vil derfor være "føre var" og sette en frist (et unntak) tilstrekkelig langt fram i tid.

Konsekvensene av at det gjøres unntak fra § 6a-3a medfører at de som allerede er sertifiserte, kan fortsette å arbeide, selv om sertifikatet ikke er fornyet. Dette er ikke inngripende overfor noen, tvert imot. Miljødirektoratet har tillit til at de som alt har sertifikat til å jobbe med f-gass, gjør dette aktsomt og i tråd med kravene i EU forordning nr. 517/2014. Videre peker vi på at regelen i produktforskriften § 6a-3a er særnorsk, slik at et unntak fra denne ikke innebærer noe folkerettsbrudd, for eksempel brudd på forpliktelser etter EØS-avtalen.

På denne bakgrunn foreslår Miljødirektoratet å gjøre et nytt unntak fra § 6a-3a. Vi foreslår å gjøre unntak frem til 1. juli 2022.

Unntaket gjøres i forskrifts form fordi kravet i bestemmelsen retter seg mot en ubestemt krets. Forskrift om midlertidig unntak fra produktforskriften § 6a-3a vil fastsettes med hjemmel i produktforskriften § 7-1. Forskriften om unntak vil tre i kraft 1. juni 2021.

Høringsfrist

Kommentarer til forslaget sendes Miljødirektoratet innen **24. mai 2021**. Høringsfristen er kortere enn vanlig fordi det foreslåtte forslaget er en fornyet utsettelse, som alt har vært gjennomført ved tidligere anledninger, med tilhørende høringer. I tillegg haster det å få på plass forskrift.

Høringsdokumenter er tilgjengelige på nettsidene til Miljødirektoratet under "Høringer".

² FOR-2020-11-30-2503

Eventuelle spørsmål til høringen kan rettes til:

Alice Gaustad, alice.gaustad@miljodir.no

Thorbjørn Kringlebotn Borlaug, thorbjorn.kringlebotn.borlaug@miljodir.no

Vedlegg:

- Forslag til forskrift